

STRATEŠKI PLAN

GRADSKE KNJIŽNICE
MARKA MARULIĆA SPLIT

2020. – 2023.

2020. – 65 godina dječjih knjižnica i 570 godina od rođenja Marka Marulića

2021. – 70 godina GKMM-a i 500 godina od prvog objavljivanja Judite

Split, svibanj 2020.

SADRŽAJ

1. Priprema planiranja.....	1
2. O Gradskoj knjižnici Marka Marulića Split	2
3. Organizacijska i kadrovska struktura	2
4. Financiranje	5
5. Način rada.....	5
6. Vizija i misija GKMM.....	5
7. Vrijednosti	6
8. Analiza stanja / okruženja.....	7
9. Analiza budućih trendova	15
10. Opći ciljevi	15
11. Posebni ciljevi i mjere/načini ostvarenja	15
12. Pokazatelji uspješnosti.....	21
13. Praćenje i evaluacija	21
14. Zaključak	22

1. Priprema planiranja

Gradska knjižnica Marka Marulića donosi strateški plan za razdoblje 2020.-2023. s ciljem utvrđivanja okruženja u kojem posluje te planiranja aktivnosti poslovanja u budućnosti.

Referentni dokumenti:

- Ustav Republike Hrvatske
- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (2019.), njemu srodni zakoni, uredbe, odluke te pripadajući pravilnici
- Standardi za narodne knjižnice u RH (1999.)
- IFLA i njezini manifesti, smjernice i izjave
- UNESCO-vi manifesti
- Strategija za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju (2002.)
- Kopenhaška deklaracija (1999.)
- Glasgowska deklaracija o knjižnicama, informacijskim službama i intelektualnoj slobodi (2002.)
- PULMAN smjernice (2002.)
- Hrvatska u 21. stoljeću : strategija kulturnog razvitka. Zagreb : Ministarstvo kulture, 2003.
- Bečka deklaracija: knjižnična politika za Europu (2009.)
- Pravo na e-čitanje (EBLIDA, 2013.)
- Nacrt Strategije hrvatskog knjižničarstva 2016.-2020.
- Nacionalna strategija poticanja čitanja 2017.-2022.
- UN agenda 2030.
- Postojeći strateški plan GKMM i drugi strateški planovi hrvatskih knjižnica

2. O Gradskoj knjižnici Marka Marulića Split

Gradska knjižnica Marka Marulića središnja je i najveća narodna knjižnica u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Osnovana je daleke 1951. kao slijednica brojnih manjih ili većih pučkih knjižnica koje su kroz dugu povijest, 1700 godina starog grada, osnivane s namjerom čuvanja i širenja hrvatske kulture i hrvatskog jezika. Ime je dobila po Splitsčaninu Marku Maruliću (1450.-1524.), poznatom humanistu, pjesniku, prozaistu, prevoditelju europskog i svjetskog ugleda. Danas, kad je izrasla u jednu od najsuvremenijih narodnih knjižnica u Hrvatskoj, djeluje kroz mrežu od 10 ogranaka raspoređenih širom grada Splita, u gradskim i prigradskim naseljima i susjednim općinama. Raspolaze fondom od 370 000 jedinica građe, prostorom površine 5 500 m² te ima 24 000 korisnika. U skladu s UNESCO-ovim Manifestom za narodne knjižnice, namijenjena je svim kategorijama stanovništva, bez obzira na njihovo formalno obrazovanje, vjeru, spol i rasu.

Novi prostori Gradske knjižnice Marka Marulića otvorili su mogućnost razvijanja novih programa, usluga i događanja. Predstavljanje knjiga i njihovih autora, obilježavanje važnih obljetnica i datuma, edukativna predavanja i radionice za korisnike, tribine, koncerti i izložbe samo su mali dio programa koje je knjižnica ponudila svojim korisnicima,

Svojim korisnicima nudi dobro popunjene fondove, programe cjeloživotnog obrazovanja i samoobrazovanja, a najsuvremenija tehnologija koju posjeduje omogućava brz i neograničen pristup informacijama. Ugodno je mjesto za boravak i druženja, poprište je brojnih kulturnih događanja te kao takva zauzima prepoznatljivo istaknuto mjesto u javnom i kulturnom životu Grada Splita.

3. Organizacijska i kadrovska struktura

Unutarnjim ustrojstvom osigurava se racionalno, stručno i djelotvorno obavljanje djelatnosti Knjižnice i izvršenje programa rada Knjižnice te se u tu svrhu uspostavljaju ustrojbene jedinice.

U knjižnici se uspostavljaju sljedeće ustrojbene jedinice:

1. Središnja knjižnica
2. Ogranci
3. Bibliobus
4. Zajedničke službe

Središnja knjižnica, ogranci i pokretna knjižnica su povezani u jedinstvenu knjižničnu mrežu.

Poslovi zadaci Knjižnice obavljaju se u Središnjoj knjižnici koja je jezgra knjižnične mreže, te u mreži knjižnica Bol-Plokite i Trstenik, a svaka od spomenutih knjižnica može imati mrežu ogranaka, odjela i službi.

1. Središnja knjižnica

Odjeli:

- 1.1. Središnji info pult
- 1.2. Odjel za odrasle korisnike
- 1.3. Odjel za djecu i mlade
- 1.4. Odjel periodike
- 1.5. Odjel multimedije
- 1.6. Odjel Zavičajne zbirka *Spalatina*

2. Ogranci

Mreža Knjižnice

2.1. Knjižnica Bol – Plokite

- 2.1.1. Knjižnica Brodarica
- 2.1.2. Knjižnica Meje
- 2.1.3. Knjižnica Spinut
- 2.1.4. Knjižnica Grad

2.2. Knjižnica Trstenik

- 2.2.1. Knjižnica Ravne njive
- 2.2.2. Knjižnica Žrnovnica
- 2.2.3. Knjižnica Mejaši
- 2.2.4. Knjižnica Podstrana (obavljanje djelatnosti narodne knjižnice Općina Podstrana povjerila je Knjižnici Sporazumom o međusobnim pravima i obvezama broj 72/97zaključenim dana 03. ožujka 1997.godine)
- 2.2.4. Knjižnica Grohote - Šolta (obavljanje djelatnosti narodne knjižnice Općina Šolta povjerila je Knjižnici Sporazumom o međusobnim pravima i obvezama KLASA: 012-04/18-01/1, URBE OJ: 2181-237-01/18-94 od 26. siječnja 2018.)

3. Bibliobusna služba

- 3.1. Gradski bibliobus
- 3.2. Županijski bibliobus

4. Zajedničke službe:

4.1. Služba za administrativno-tehničke poslove:

- 4.1.1. Tajništvo i pravna služba
- 4.1.2. Služba financijskog poslovanja
- 4.1.3. Pomoćna služba

4.2. Županijska matična služba

- 4.3 Služba centralizirane nabave, obrade i zaštite knjižnične građe
- 4.4. Služba za programe, marketing i razvoj

4.4.1. Služba za programe, projekte i odnose s javnošću

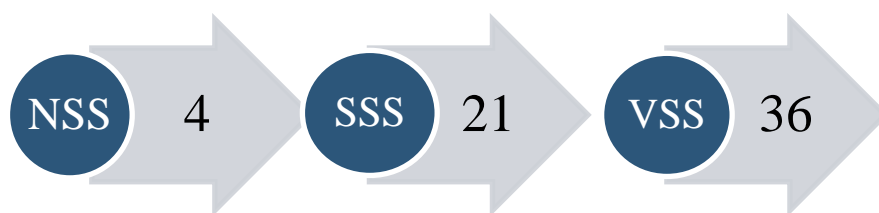
4.4.2. Služba za marketing i razvoj

4.4.3. Služba za informatizaciju i digitalizaciju

Broj zaposlenih

Na dan 1. rujna 2020. u GKMM SPLIT zaposleno je ukupno **61** djelatnik i to:

Ravnatelj	1
Diplomirani knjižničar	32
Pomoćni knjižničar	17
Pomoćni knjižničar – stručnjak za zaštitu na radu	1
Tajnik	1
Administrativni referent	1
Voditelj računovodstva	1
Knjigovođa	1
Blagajnik-Referent za poslove održavanja	1
	4
Čistačica	
	1
Voditelj županijske matične službe	

4. Financiranje

Knjižnica se financira iz proračuna osnivača - Grada Splita, Ministarstva kulture RH, sredstvima Općine Podstrana i Grohote Šolta, Splitsko-dalmatinske županije, donacijama te vlastitim sredstvima.

Knjižnična građa pristiže u Knjižnicu kupnjom, otkupom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, darovima autora, nakladnika ili građana, kao obavezan primjerak i zamjenom.

Programi Knjižnice financiraju se iz proračuna Ministarstva kulture RH, Općine Šolta, Općine Podstrana, dijelom iz sredstava Grada Splita, Splitsko-dalmatinske županije, donacijama te vlastitim sredstvima.

Strateški je cilj postići konstantno, stabilno i zadovoljavajuće financiranje od strane svog osnivača Grada Splita ali i veći udio Splitsko-dalmatinske županije koja je do sada zanemarivo malo sudjelovala u financiranju GKMM-a, županijske matične knjižnice, te veći angažman GKMM-a u apliciranju na EU natjecajima.

5. Način rada

Knjižnica obavlja svoju djelatnost na temelju programa i planova razvoja, a poglavito na temelju godišnjeg programa rada. Godišnjim programom rada utvrđuje se međusobna koordinacija rada knjižnica, ogranaka, odjela, službi i zbirki i njihovi pojedinačni nastupi prema javnosti i subjektima izvan Knjižnice.

6. Vizija i misija GKMM

Vizija

Nastavljajući svoju bogatu tradiciju, GKMM Split nastojat će biti važan nositelj razvoja svoje zajednice noseći se s brojnim izazovima. Kontinuiranim praćenjem svih novosti na polju informacijsko-komunikacijske tehnologije, kao i na polju lokalnih i globalnih društvenih promjena koje snažno uvjetuju promjene kod pojedinca i zajednice u cjelini, i dalje će biti mjesto podrške i sigurnog utočišta za njihov osobni i profesionalni razvoj i blagostanje.

Misija

GKMM Split javna je kulturna ustanova i po svojoj funkciji narodna knjižnica koja svoju djelatnost obavlja na području grada Splita, ali i šire u svojstvu matične knjižnice za Splitsko-dalmatinsku županiju, druge po veličini u RH. Osnovna je djelatnost GKMM-a Split prikupljanje, stručna obrada te davanje na korištenje knjižne i neknjižne građe, pružanje pomoći pri izboru literature, obavljanje informativne djelatnosti, čuvanje zavičajne pisane baštine i zaštita knjižnične građe. Knjižnica osigurava pristup znanju, učenju, informacijama, obrazovnim i kulturnim

sadržajima, razonodi te učinkovitom provođenju slobodnog vremena. Otvorena je najširem krugu korisnika pod jednakim uvjetima te svojim uslugama omogućava osobni i intelektualni razvoj pojedinaca i zajednice u cjelini. Sastavni je i važan segment sustava narodnih knjižnica RH. GKMM Split je aktivan, odgovoran i važan sudionik života zajednice, utječe na njezin razvoj i odraz je razvoja zajednice u kojoj djeluje.

Misija GKMM jest:

- osigurati građanima slobodan pristup svim vrstama informacija na raznovrsnim medijima;
- osigurati dostupnost informacija kroz stručno organiziranu informacijsku službu za korisnike;
- posebnu brigu posvetiti djeci i mladima kroz organizaciju raznovrsnih primjerenih aktivnosti koje potiču učenje, čitanje i kreativnost;
- biti značajno kulturno središte područja na kojem djelujemo, s brojnim tribinama, izložbama i raznovrsnim programima namijenjenim svim dobnim skupinama građana;
- promicati kulturne vrijednosti i jačati vrijednosti demokratskog društva;
- rukovoditi se načelima stručnosti, društvene osjetljivosti, otvorenosti, odgovornosti i koristi prema zajednici stvarnih i potencijalnih korisnika.

7. Vrijednosti

Tradicionalne vrijednosti i norme koje Gradska knjižnica Marka Marulića promiče u svom djelovanju su:

- slobodan pristup informacijama
- sloboda pojedinca i izbora
- individualna odgovornost (njegovanje osobne odgovornosti i suradnja s institucijama koje ohrabruju inicijativu i osobnu odgovornost svakog pojedinca)
- informiranje i poticanje učenja
- dostojanstvo čovjeka (čuvati i podupirati dostojanstvo svih ljudi, pošteno se ophoditi prema ostalima i prihvatiti ih kao cilj boljitka društva)
- solidarnost društva u cjelini (omogućiti razvijanje smisla za sudjelovanje i pripadanje)
- pravednost (doprinositi strukturama koje će podupiru zajedništvo i zajedničku korist i mijenjanje onih koje diskriminiraju)

8. Analiza stanja / okruženja

SWOT analizom utvrđujemo unutarnje (snage, slabosti) i vanjske (prilike, prijetnje) faktore koji oblikuju objektivne okolnosti unutra kojih GKMM djeluje.

SNAGE	SLABOSTI
Bogata i raznolika knjižnična građa, usluge i programi u knjižničnoj mreži	Nedovoljan broj primjeraka građe u knjižničnoj mreži, nejednake mogućnosti razvoja knjižnica u mreži
Stručno, obrazovano i profesionalno knjižnično osoblje	Nedovoljan broj knjižničara, servisnog i tehničkog osoblja, djelatnika s kompetencijama u praćenju novih tehnologija i globalnih izazova te nedostatan stručno usavršavanje djelatnika
Dugoročni izvori financiranja	Manjak financijskih sredstava za redovnu djelatnost i njezino efikasno održavanje
Tehnička opremljenost, nova tehnologija rada	Manjak financija za održavanje i osuvremenjivanje tehnologija
Lokacija Središnje knjižnice i knjižnica u mreži	Nepotpuna pokrivenost pojedinih dijelova grada (Mejaši, Pazdigrad, Žnjan...), nedostatak bibliobusne službe
Središnja knjižnica – prepoznatljivo informacijsko i kulturno središte grada, rad u ograncima omogućava individualan pristup korisnicima	Rad u ograncima zahtijeva kompetencije u radu sa svim profilima korisnika, što nije jednostavno izvedivo (npr. rad s dječjom i odraslom populacijom istovremeno)
Edukativni programi i stručna vođenja organizirani za grupe u svrhu korištenja knjižničnih usluga	Organizirani su najčešće za vrtićku i školsku populaciju, a trebalo bi i za sve ostale skupine, po dobi i afinitetima
Redovito ažuriranje mrežne stranice i društvenih mreža	Pokretanje nove stranice zahtijeva dodatan rad na njezinoj potpunosti i efikasnosti te stalno praćenje novih trendova i educiranje za njih
Velik broj korisnika knjižnice	Velik broj građana, potencijalnih korisnika knjižnice, do kojih nismo došli
Dobra međusektorska suradnja i velik broj suradnika knjižnice	Nedovoljna suradnja s knjižnicama u gradu, županiji, na državnoj i međunarodnoj razini
Prepoznatljiv rad s volonterima	Nedostatna edukacija i angažman djelatnika u edukaciji i koordinaciji volontera
Zavičajna zbirka Spalatina i čuvanje baštine	Nedovoljno vidljiva i u malom prostoru te nedostatak djelatnika
Odjel periodike	Nedovoljno iskorišten i organiziran
Bogate i raznolike, u velikom dijelu, besplatne knjižnične usluge za djecu i mlade i njihove roditelje u Središnjoj knjižnici	Nedostatak pedagoško-educiranih djelatnika za rad s djecom i mladima u knjižnicama u mreži
Besplatan pristup internetu	Nedostatak educiranih djelatnika za medijsko i informatičko opismenjavanje korisnika
Prisutnost u medijima	Nedostatak strateškog planiranja komunikacije s javnošću
Usluge za korisnike s posebnim potrebama	Nedovoljno razvijeni oblici rada s određenim skupinama korisnika s posebnim potrebama

Cjelodnevna dostupnost usluga građanima tijekom tjedna i subotom	Nedostatna razina zaštite građe
Razgranata mreža knjižnica u gradu i županiji – uloga matičnosti	Slaba informatička umreženost unutar županije
Dobra percepcija u javnosti	Nedostatak kvalitetnih istraživanja i anketa o zadovoljstvu i potrebama korisnika i onih potencijalnih
PRILIKE	PRIJETNJE
Povećanje broja knjižnica u mreži i pokretanje bibliobusne službe	Stihijsko i nestratesko planiranje mreže
Razvoj grada u sveučilišno, informatičko i turističko središte regije	Nedovoljno aktivna suradnja sa sveučilišnim i turističkim akterima
Veliki potencijali različitih suradnji i partnerstva u projektima	Nedovoljna marketinška znanja
Prezentacija i popularizacija lokalne kulturne baštine preko izdavaštva i digitalizacije, tribina, predavanja, izložbi...	Nedostatak strategije i formiranje stručnog tima
E-knjižnica	Nedovoljna zakonska reguliranost
Ubrzan razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije otvara prostor za razvoj novih službi i usluga	Nedostatak IT i marketinških stručnjaka
Knjižnica je spremna za inovacije i nove izazove	Nepogodne promjene zakonskih propisa, zastarjeli standardi, učestale političke nestabilnosti itd.
Senzibilizacija korisnika i privatnog sektora kao donatora i sponzora za specifične programe i projekte	Sve lošiji životni standard i financijske krize prijete smanjenjem prihoda, pa tako i mogućnosti sponzorstva i donacija
Mogućnost korištenja EU fondova	Nedostatak stručnog tima za izradu projekata
Knjižničari (e-knjižničari) više nego ikada postaju korisni vodiči kroz sve veće količine podataka dostupne pojedincima unutar globalne mrežne infrastrukture	Diversifikacija usluga vezanih uz knjigu i informacije

PEST analizom utvrđujemo karakteristike političko-pravnog, ekonomskog, društvenog i tehnološkog okruženja u kojem se odvija poslovanje GKMM.

POLITIČKO OKRUŽENJE	EKONOMSKO OKRUŽENJE
Političke mijene na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini	Gospodarske krize u svijetu i RH
Stabilno, ali nedostatno financiranje nabave knjižne građe i otkupa od osnivača i Ministarstva kulture, nedostatak financiranja od Županije	Mogućnost korištenja alternativnih načina financiranja: EU natječaji, sponzorstvo, donacije, <i>fundraising</i> , <i>crowdfunding</i> platforme...
Zakonodavstvo (novi Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti koji traži donošenje brojnih novih pravilnika, Zakon o autorskom pravu, zastarjeli standardi, a u pripremi su novi itd.)	Rast cijena proizvoda i usluga korištenih u poslovanju
Ravnopravna članica EU-a	Mogućnost korištenja EU fondova

DRUŠTVENO OKRUŽENJE	TEHNOLOŠKO OKRUŽENJE
Promjene navika korištenja usluga – <i>online</i> sadržaji, diversifikacija usluga vezanih uz knjige	Ubrzan razvoj i snažne promjene u informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji (<i>online</i> sadržaji, pametni telefoni, <i>online</i> obrazovanje, dostupnost interneta, brojne aplikacije, e-knjiga, tableti, e-čitači...)
Promjene načina komunikacije, obrazovanja, informiranja i načina provođenja slobodnog vremena, promjene nastale koronakrizom neminovno mijenjaju odnos prema klasičnoj, tiskanoj knjizi i knjižnici kao fizičkom prostoru	Virtualna knjižnica, <i>online</i> rezervacije knjiga i produljenje roka zadržavanja građe, digitalizacija zavičajne baštine...
Vidljiv je trend porasta broja čitatelja koji se u čitanju koriste engleskim jezikom gotovo kao materinskim te imaju snažnu potrebu za recentnom produkcijom na engleskom jeziku u rasponu od književnosti do stručne literature	Potreba stalnog usavršavanja i praćenja novih tehnoloških i komunikacijskih dostignuća
Istraživanja pokazuju pad popularnosti knjige i čitanja posebno kod djece i mladih, ali i pojačan rad velikog broja zainteresiranih aktera na promicanju knjige i čitanja, i to od najranije dobi	Ubrzane i snažne promjene ka digitalnom i virtualnom stvorile su potrebu za ravnotežom i dale još jednom priliku klasičnim vidovima knjige i čitanja
Platežna moć korisnika opada (gospodarska kriza – smanjenje prihoda, nezaposlenost)	
Promjena strukture stanovništva – odlazak mladih, pad nataliteta, socijalno i imovinski ugrožene osobe, doseljavanje novog stanovništva...	

Statistički podaci i pokazatelji uspješnosti za narodne knjižnice za 2018. godinu – usporedba GKMM i ostalih gradova

Prema Statističkim podacima i pokazateljima uspješnosti za narodne knjižnice za 2018. godinu preuzetih s nacionalnog Portala matične djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj, obrađeno je nekoliko pokazatelja 13 hrvatskih gradskih (narodnih) knjižnica u svrhu detektiranja položaja i stanja Gradske knjižnice Marka Marulića u Splitu. <http://maticna.nsk.hr/statistika/pregledavanje/>

1. Sredstva za nabavu građe

		Stanovnika	Sredstva za nabavu ukupno	Sredstva za nabavu ukupno (KN po stanovniku)	Sredstva za nabavu Ministarstvo	Sredstva za nabavu Ministarstvo (KN po stanovniku)	Sredstva - županija
1	Bjelovar	38.433	436.453	11	350.000	9	20.000
2	Dubrovnik	43.087	492.078	11	260.000	6	107.500
3	Karlovac	55.000	800.000	15	460.000	8	193.288
4	Koprivnica	31.000	539.068	17	372.000	12	102.500
5	Osijek	108.048	993.078	9	500.000	5	340.250
6	Rijeka	128.600	1.550.536	12	743.000	6	55.000
7	Sisak	50.000	427.862	9	350.000	7	14.000
8	SPLIT	178.100	1.338.941	8	649.456**	4	/
9	Šibenik	45.000	819.632	18	410.000	9	/
10	Varaždin	46.946	871.125	19	360.000	8	60.000
11	Vinkovci	35.312	611.750	17	388.000	11	/
12	Zadar	75.000	1.346.584	18	660.000	9	/
13	Zagreb	790.000	7.325.844	9	1.540.462	2	3.000

GKMM Split je 2018. godine raspolagala sa ukupno 1.338.941,00 kn ukupnih novčanih sredstava za nabavu građe, što je u odnosu na broj stanovnika/korisnika koje treba uslužiti premalen financijski iznos. Ukupna novčana sredstva za nabavu građe iznose 8,00 kn po stanovniku, što je ispod prosjeka (13,00 kn po stanovniku), uspoređujući financijska sredstva navedenih 13 gradova.

Financijska sredstva za nabavu građe koja dolaze od strane Ministarstva kulture također su nedostatna s obzirom na broj stanovnika/korisnika koje knjižnica uslužuje – 2018. godine financijska sredstva su iznosila 649.456,00 kn, što iznosi 4,00 kn po stanovniku i ulazi ispod prosjeka (7,00 kn po stanovniku), uspoređujući financijska sredstva navedenih 13 gradova. GKMM Split u nije ni u 2028. godini primila financijska sredstva za nabavu građe od Splitsko-dalmatinske županije.

* Ovi su podaci prvi put uneseni u novi nacionalni informatički sustav i postoji mogućnost kod unošenja određenih grešaka kao i neujednačenih metodologija statističkih podataka. Bitno je kod analize primijetiti trend u statističkim podacima hrvatskih gradskih knjižnica.

**Precizniji podatak za GKMM je 600.000 kn od Ministarstva kulture za Grad Split te po 20.000 kn za Općinu Podstrana i Općinu Šolta

2. Korisnici i članarine

		Stanovnika	Broj novoupisanih korisnika	% novoupisanih korisnika s obzirom na stanovništvo	Ukupan broj aktivnih korisnika	Ukupan broj posudbi izvan knjižnice po vrsti građe u izvještajnom razdoblju	Broj posudbi po broju stanovnika	Broj posudbi po aktivnom korisniku
1	Bjelovar	38.433	1.515	4	5.926	145.588	4	24,5
2	Dubrovnik	43.087	977	2	4.144	60.283	1	14,5
3	Karlovac	55.000	2.061	4	10.588	346.384	6	33
4	Koprivnica	31.000	1.131	4	8.155	187.291	6	23
5	Osijek	108.048	1.715	1,5	14.338	226.651	2	16
6	Rijeka	128.600	5.896	4,5	26.675	405.338	3	15
7	Sisak	50.000	524	1,5	8.331	111.618	2	13
8	SPLIT	178.100	3.263	2	15.955	133.685	1	8,5
9	Šibenik	45.000	903	2	7.127	119.687	2,5	17
10	Varaždin	46.946	2.315	5	9.974	270.490	6	27
11	Vinkovci	35.312	990	3	6.838	147.203	4	21,5
12	Zadar	75.000	2.212	3	16.127	451.327	6	29
13	Zagreb	790.000	21.756	3	156.139	1.864.486	2	12

		Stanovnika	Ukupan broj aktivnih korisnika	% učlanjenosti po stanovniku	Vlastiti prihodi	članarina - djeca	Članarina - odrasli	Zakasnina
1	Bjelovar	38.433	5.926	15,5	451.263	50	60	1
2	Dubrovnik	43.087	4.144	9,6	90.015	10	10	1
3	Karlovac	55.000	10.588	19	867.623	30	50	0,5
4	Koprivnica	31.000	8.155	26	235.149	50	100	
5	Osijek	108.048	14.338	13	933.162	60	80	0,5
6	Rijeka	128.600	26.675	21	1.453.320	50	50	0,5
7	Sisak	50.000	8.331	17	297.343	50	60 (obnova 50)	0,5
8	SPLIT	178.100	15.955	9	1.514.042	60	100	0,75
9	Šibenik	45.000	7.127	16	607.324	50 predšk i 80 uč, st.	100	0,5
10	Varaždin	46.946	9.974	21	556.976	70	120	0,5
11	Vinkovci	35.312	6.838	19	304.067	60	80	0,5
12	Zadar	75.000	16.127	22	1.378.175	80 (obnova 70)	100 (obnova 80)	0,6
13	Zagreb	790.000	156.139	20	6.597.475	50	50	0,5

Postotak učlanjenosti po stanovniku u odnosu na ukupan broj stanovnika grada Splita iznosi 9%, što je ispod prosjeka (17%) za navedenih 13 gradova u Republici Hrvatskoj. Važno je istaknuti kako je knjižnica u četvrtom kvartalu 2018. godine uvela razgraničenje vrsta članstva (dječje članstvo i članstvo za odrasle), dijelom i kako bi se spriječilo vrlo rašireno korištenje jedne članske iskaznice unutar obitelji/bliskih prijateljskih krugova korisnika knjižnice te kako bi se napravio pomak u utvrđivanju stvarnog broj korisnika knjižnice koji je nedvojbeno veći od brojki koje su prikazane u priloženoj tablici. GKMM Split je u 2018. godini imala 1.514.042,00 kn vlastitih prihoda, u što spadaju prihodi od članarina i prihodi od zakasnina (0,75 lipa po danu i po jedinici građe).

3. Prostor i knjižnični fond

		Stanovnika	prostor u m2	ukupno stanovnika na m2	Knjižni fond	Knjiga po stanovniku	e-građa	igračke
1	Bjelovar	38.433	1420	27	152.748	4	995	862
2	Dubrovnik	43.087	1.024	42	171.601	4	/	/
3	Karlovac	55.000	3.750	15	261.510	5	334	686
4	Koprivnica	31.000	1.258	25	172.254	6	782	303
5	Osijek	108.048	2940	37	537.918	5	1.363	854
6	Rijeka	128.600	3.223	40	359.660	3	838	/
7	Sisak	50.000	1.740	29	172.885	4	2.807	200
8	SPLIT	178.100	5.500	32	342.955	2	/	253
9	Šibenik	45.000	1.500	30	181.966	4	450	404
10	Varaždin	46.946	1588	30	267.367	6	1.133	712
11	Vinkovci	35.312	989	36	151.123	4	526	468
12	Zadar	75.000	1.787	42	256.755	3	456	869
13	Zagreb	790.000	18.057	44	2.275.920	3	6.646	1.206

Ukupan prostor kojim knjižnica raspolaže je 5.500 m², što iznosi ukupno 32 stanovnika po m², gdje se knjižnica nalazi po sredini prosjeka (33 stanovnika), u usporedbi s navedenih 13 gradova. Knjižni fond je brojao 342.955 jedinica knjižne građe u 2018. godini, što iznosi 2 knjige po stanovniku i ulazi ispod prosjeka (4 knjige po stanovniku), uspoređujući brojke navedenih 13 gradova. Veličina knjižnog fonda, dakako, u direktnoj je vezi s visinom financijskih sredstava dobivenih za nabavu građe na godišnjoj razini.

4. Knjižnično osoblje

		Ukupan broj knjižničnog osoblja na kraju izvještajnog razdoblja	Broj pomoćnih knjižničara	Broj knjižničara	Broj diplomiranih knjižničara	Broj viših knjižničara	Broj knjižničarskih savjetnika	Broj ostalog osoblja	Sveukupan broj osoblja knjižnice na kraju izvještajnog razdoblja
1	Bjelovar	22	4	1	13	2	1	5	27
2	Dubrovnik	21	6	1	12	0	1	3	24
3	Karlovac	31	7	5	15	4	0	11	42
4	Koprivnica	17	4	2	7	2	2	0	17
5	Osijek	41	10	4	20	3	2	0	41
6	Rijeka	54	13	10	29	0	2	6	60
7	Sisak	35	8	1	19	1	1	8	43
8	SPLIT	54	21	0	31	2	0	9	63
9	Šibenik	27	7	8	7	3	0	6	33
10	Varaždin	19	6	0	12	0	0	4	23
11	Vinkovci	18	6	0	8	2	0	3	21
12	Zadar	40	11	7	15	3	1	9	49
13	Zagreb	479	153	20	256	16	8	79	558

Broj knjižničnog osoblja je, dakako, usko vezan s brojem stanovnika/potencijalnih korisnika kojeg određeno područje uslužuje. GKMM Split je na kraju 2018. godine imala ukupno 54 zaposlenika koji su kvalificirani kao knjižnično osoblje, od čega 21 pomoćnog knjižničara i 31 diplomiranog knjižničara. Nesumnjivo je kako se razmjerno vrlo dobri rezultati zagrebačke i riječke mreže knjižnica mogu velikim dijelom pripisati i boljem omjeru zaposlenog knjižničnog osoblja na broj ukupnog stanovništva, gdje se i u našoj mreži može vidjeti prilika za napredak, uz zapošljavanje novog stručnog kadra.

5. Troškovi osoblja i edukacija

		Knjige - broj naslova - Kupnja	broj naslova prema novoupisanim korisnicima	Ukupni rashodi za knjižnicu u izvještajnom razdoblju izraženi u kunama	Troškovi bruto osobnih dohodaka za knjižnično osoblje izraženi u kn	Troškovi bruto osobnih dohodaka po glavi osoblja knjižnice izraženi u kn	Troškovi edukacije knjižničnog osoblja	Troškovi edukacije po glavi knjižničnog osoblja izraženi u kn
1	Bjelovar	2.082	1,3	4.049.450	2.687.796	99.548	9.753	443
2	Dubrovnik	1.285	1,3	5.832.034,29	3.680.028,47	153.334,5	2.630	125
3	Karlovac	4.038	3,5	7.793.313,75	5.372.065,47	127.906,32	7.938,14	378
4	Koprivnica	2.663	2,3	4.265.867,98	2.379.818,66	139.989,33	44.245,10	2.602
5	Osijek	2.477	1,4	4.582.694	2.183.635	53.259,39	38.753,69	945
6	Rijeka	2.862	0,5	11.623.415	7.267.844	121.130,73	21.835	405
7	Sisak	3.375	6,5	5.557.906,04	4.178.802,43	97.181,44	6.637,50	190
8	SPLIT	8.242	2,5	9.816.713	4.911.422	77.959,07	17.650	327
9	Šibenik	3.413	3,7	5.591.900,50	2.376.864,76	72.026,20	15.586,87	577
10	Varaždin	5.097	2,2	4.291.771,98	2.925.508,46	127.196,02	11.708,70	616
11	Vinkovci	2.373	2,3	3.767.464	2.648.461	126.117,19	10.795	
12	Zadar	2.771	1,2	8.184.758	4.905.563	100.113,53	50.777	600
13	Zagreb	0	0	102.122.223,23	74.958.283,30	134.333,85	348.894,59	728

Ukupni rashodi za GKMM Split u 2018. godini iznosili su 9.816.713,00 kn, od čega su troškovi bruto osobnih dohodaka za knjižnično osoblje iznosili 4.911.422,00 kn. Troškovi bruto osobnih dohodaka po glavi osoblja knjižnice iznose 77.959,07 kn, što je ispod prosjeka (100.232,82 kn) u odnosu na ostalih 13 navedenih gradova.

Troškovi edukacije po glavi knjižničnog osoblja iznose 327,00 kn što je ispod prosjeka (610,46 kn) u odnosu na ostalih navedenih 13 gradova. Osiguravanje financijskih sredstava za kontinuirano i plansko usavršavanje i edukaciju knjižničnog osoblja ključan je aspekt razvijanja snažne i kvalitetne knjižnične mreže.

9. Analiza budućih trendova

Narodne knjižnice kao informacijsko-kulturna središta lokalnih zajednica pokrivaju svojim uslugama cijeli spektar društvenih i dobnih skupina. Kako bi zadržale i opravdale svoju ulogu, moraju pratiti trendove. Na početku 21. stoljeća narodne se knjižnice diljem svijeta nalaze na tzv. digitalnom raskrižju, nastalom kao posljedica dvaju utjecaja – velikih društvenih i gospodarskih promjena i ubrzanog tehnološkog razvitka.

Pristup informacijama preko Interneta, stalno rastući broj oblika i sadržaja kulturnih medija, utječe sve više na ponašanje korisnika, tražeći od narodnih knjižnica prilagođavanje izmijenjenim uvjetima. Veliki izazov za knjižnice je i vrijeme izvanrednih, globalnih promjena kao što je pandemija COVID-19. Pokazuje se da je knjižnica i u tim vremenima aktivan, odgovoran i važan sudionik života zajednice, te da ima moći utjecati na njezin razvoj, a pritom je sama odraz razvoja zajednice u kojoj djeluje.

10. Opći ciljevi

- Razvoj kvalitetnih i suvremenih knjižničnih usluga i povećanje njihove dostupnosti,
- Promicanje čitanja i pismenosti,
- Promicanje kvalitetnog razvoja pojedinca i zajednice,
- Promicanje zavičajne i hrvatske baštine te suvremene zavičajne i hrvatske knjižne scene,
- Kvalitetan razvoj knjižnice.

11. Posebni ciljevi i mjere/načini ostvarenja

1. Razvoj kvalitetnih i suvremenih knjižničnih usluga i povećanje njihove dostupnosti

Razvoj knjižničnog fonda i zbirki

MJERE

- Analizom postojećeg stanja knjižne i neknjižne građe, anketiranjem korisničkih potreba te u skladu s domaćim i međunarodnim smjernicama, kreirati nabavnu politiku;
- Kontinuirano i funkcionalno sređivanje i pročišćavanje postojećeg fonda u cijeloj knjižničnoj mreži;
- Redovito praćenje domaće i strane knjižne produkcije;
- Pružanje relevantnih i brzih referentnih informacija;
- Strateški raditi na različitim razinama knjižničnih preporuka građe za sve dobi i interese koristeći komunikacijske kanale za efikasno utvrđivanje korisničkih potreba.

Osiguravanje većeg broja korisnika i veće posudbe građe

MJERE

- Analiza postojećeg stanja i donošenje strategije za povećanja broja korisnika i posudbe građe;

- Djeci i mladima do navršениh 18 godina, u skladu s hrvatskim i međunarodnim smjernicama, osigurati slobodan pristup knjižničnim uslugama. U skladu s tim, u čvrstoj suradnji s Upravnim vijećem i Gradom Splitom, osigurati stalni izvor financiranja za besplatno članstvo, dovoljno prostora, građe i djelatnika;
- Razvoj zbirke i usluga za ranjive skupine: za starije, bolesne, osobe s teškoćama čitanja i disleksijom, slijepe i slabovidne, gluhe i nagluhe... (dostava knjiga na kućnu adresu, suradnja s različitim partnerima na publiciranju građe za osobe s disleksijom i teškoćama čitanja standardnog tiska, suradnja s udrugama...).

Razvoj multimedijalnih usluga.

MJERE

- Kontinuirano pratiti tehnološke novine i uvoditi ih (e-čitači, uvođenje aplikacija za lakše pronalaženje informacija, čitanje, praćenje novina u RFID tehnologiji...);
- Razvijati multimedijalne sadržaje na polju glazbe, filma i videotehnologije (dizajn, animacija na mobitelima i tabletima) uz uvođenje tehnoloških inovacija, te pojačati suradnju s kinima, školama i fakultetima;
- Razvijati radionice stripa, micro:bita, robotike, online igre šaha, STEM radionice...

E-usluge

MJERE

- Sudjelovanje u online usluzi u nacionalnom projektu „Pitajte knjižničare“;
- Razvoj novih modela pristupa građi i informacijama na daljinu i s različitih uređaja;
- Rad na osuvremenjivanju i interakciji s korisnicima na web-portalima i društvenim mrežama;
- Pristup licenciranim bazama podataka – jače zajedničko lobiranje;
- Pratiti regulativu i nabavljati e-knjige;
- Rad na razvoju službi i usluga za rad u digitalnom okruženju i digitalizaciji građe (permanentno obrazovanje i uključivanje što većeg broja djelatnika uz IT stručnjake, apliciranje na projekte...);
- Pratiti trendove u informacijskom i komunikacijskom globalnom okruženju.

2. Promicanje čitanja i pismenosti

Promicanje čitanja od najranije dobi

MJERE

- Marketinški oglašiti besplatne upise;
- Razvijati kutke za bebe i malu djecu po ograncima;
- Nastavak sudjelovanja u nacionalnom projektu „Čitaj mi!“: promotivni materijali o važnosti čitanja od najranije dobi u svim ograncima, na portalima i društvenim mrežama;
- Nastavak kreativnih čitaonica i sadržaja za djecu i roditelje;
- Bilteni preporuka slikovnica i knjiga za malu djecu i roditelje;
- Organizirani grupni informativni posjeti vrtića;
- Pokretanje projekata kao što je kreativan oblik pripovjednog kazališta – kamišibaj predstave, u suradnji s Filozofskim fakultetom u Splitu, Ogrankom Matice hrvatske u Splitu i educiranim odgojiteljicama; Bajkaonice....

Promicanje čitanja kod djece školske dobi i mladih

MJERE

- Organizirani grupni edukativni posjeti školske (osnovne i srednje škole) djece (direktni dogovori s upravama, plakati, letci, web-portali...);
- Čitateljski klubovi (po čitateljskim afinitetima: strip-klubovi, *fantasy* klubovi, *teen* klubovi, roditeljski klubovi, klubovi treće životne dobi...);
- Čvrsta i konkretna suradnja s vodstvom škola na popularizaciji knjige i čitanja (dogovoriti sastanke i modele suradnje):
- Bilteni, tiskani i digitalni, preporuka za čitanje;
- Interakcija s korisnicima preko portala i društvenih mreža;
- Glazbena slušaonica za mlade, filmski klubovi za mlade, književni kvizovi, radionice stripa, dizajna...

Promicanje čitanja u obitelji

MJERE

- Pokrenuti manifestaciju: „I moja obitelj čita“ – Dan obiteljskog čitanja u povodu Međunarodnog dana obitelji u suradnji s gradskim vrtićima i školama uz povlašten upis za članove cijele obitelji (poziv na suradnju, plakati, letci, društvene mreže i portali, mediji – poziv poznatim osobama na uključivanje, apliciranje na natječaje Ministarstva kulture u sklopu Nacionalne strategije poticanja čitanja);
- Promotivni materijali o važnosti čitanja u obitelji, tiskani i digitalni (mediji);
- Projekti: Bake i djedovi čitaju (poznate osobe čitaju, suradnja s domovima za starije osobe...).

Promicanje čitanja i pismenosti u društvu

MJERE

- Tribine i stručni skupovi na temu položaja knjige i čitanja te pismenosti u društvu
- Ankete i istraživanja o čitateljskim interesima i navikama
- Sudjelovanje na tradicionalnim manifestacijama (Noć knjige, Mjesec hrvatske knjige...) i u nacionalnim kampanjama poticanja čitanja
- Uključivanje u akcijske planove i natječaje Nacionalne strategije poticanja čitanja i druge natječaje i projekte Ministarstva kulture
- Osmišljavanje projekata i suradnja s nakladnicima na predstavljanju novih knjiga i druženju s autorima
- Suradnja s logopedima i defektolozima u sklopu nacionalne kampanje „I ja želim čitati!“
- Nastavak suradnje sa splitskim ogrankom Hrvatskog čitateljskog društva na projektu „Hrčak u splitskim dječjim ambulancama“ i malim slobodnim knjižnicama na bolničkim odjelima
- Informatička i medijska edukacija i radionice

3. Promicanje kvalitetnog razvoja pojedinca i zajednice

Promicanje demokracije i multikulturalnosti

MJERE

- Tribine i javne rasprave o relevantnim temama za društvo i lokalnu zajednicu, raznolike i namijenjene različitim skupinama;
- Suradnja i projekti s udrugama i nacionalnim manjinama (Hrvatska matica iseljenika, Matica hrvatska i njezini ogranci, gradišćanski Hrvati, moliški Hrvati, Romi i dr.);
- Osigurati suradnju sa središnjim knjižnicama za nacionalne manjine u RH;
- Ojačati knjižni fond strane knjige zbog sve većeg broja turista, stranih studenata i profesora, kao i sve većeg broja naših korisnika koji čitaju knjige na drugim jezicima, osobito na engleskom jeziku;

- Promicanje programa kulturne raznolikosti, pri čemu knjižnica djeluje kao edukativno, kulturno i informacijsko središte svoje zajednice.

Promicanje i razvoj suradnje s civilnim i javnim sektorom

MJERE

- Intenzivirati suradnju s kulturnim i ostalim srodnim ustanovama i udrugama u zemlji i inozemstvu radi koordinacije i efikasnijih zajedničkih programa i projekata
- Nastavak suradnje na pokrenutim projektima (Male tajne roditeljstva, Knjige i gitare, Tete i barbe pričalice...)
- Osmišljavanje novih projekata i programa

Promicanje i razvoj volonterskog programa

MJERE

- Edukacija djelatnika za menadžment volontera, uključivanje i edukacija novih volontera (uz dosadašnje volontere, voditelje radionica, planirati i educirati volontere za dostavu knjiga na kućnu adresu, sudjelovanje u anketiranju, provođenju različitih knjižničnih akcija kao što je *bookcrossing*...)
- Koordinacija i praćenje volonterskih programa
- Vrednovanje i nagrađivanje volontera
- Promidžba volonterskog rada

Promicanje kreativnog i kvalitetnog slobodnog vremena te cjeloživotnog učenja

MJERE

- Razvoj različitih i inovativnih programa i radionica za cjeloživotno obrazovanje (STEM programi, programi robotike, 3D printanja...) te nastavljnje brojnih dosadašnjih programa cjeloživotnog učenja za sve dobi i afinitete (škole stranih jezika za djecu, tečajevi informatike za umirovljenike, predavanja za roditelje, škole kreativnog pisanja, kvizovi...);
- Kontinuirano informacijsko i medijsko opismenjavanje djece i odraslih (programi edukacije u radu s novim tehnologijama: mobitelima, tabletima...);
- Kontinuirano i plansko organiziranje izložbi (pružanje mogućnosti umjetnicima i amaterima svih dobnih skupina, organiziranje godišnjih izložaba učenika osnovnih i srednjih škola, studenata...);
- Organiziranje različitih tribina (putopisnih, književnih...), savjetovaništa (psihološkog, logopedskog, financijskog...);
- Poticanje cjeloživotnog učenja svih dobnih skupina građana.

4. Promicanje zavičajne i hrvatske baštine te suvremene zavičajne i hrvatske knjižne scene

MJERE

- Obilježavanje Dana hrvatskoga jezika i Mjeseca hrvatskoga jezika u svrhu podizanja svijesti o važnosti očuvanja materinskog jezika;
- Nastavak razvoja i digitalizacije Zavičajne zbirke Spalatina;
- Nastavak nakladništva zavičajne tematike;
- Nastavak organizacije okruglih stolova o zavičajnosti u knjigama za djecu i mlade te tiskanje njihovih zbornika;
- Sustavno i kontinuirano praćenje i obilježavanje važnih obljetnica, sjećanje na ljude i događaje koji su obilježili povijest grada Splita, Dalmacije i Republike Hrvatske te one važne za povijest knjige, pisma i knjižnica (obilježavanje 1600 godina od smrti svetog Jere (2020.) i 500 godina od objave Marulićeve „Judite“ (2021.);)

- U suradnji s književnicima, ilustratorima i izdavačima pokrenuti publiciranje slikovnica i knjiga za mlade s temom značajnih zavičajnih i hrvatskih velikana (Sveti Jeronim u povodu 1600 godina od njegove smrti (2020.); Judita u povodu 500. obljetnice odrvog objavljivanja (2021.)...);
- Kontinuiran rad na promoviranju i očuvanju čakavske riječi (večeri čakavice, suradnja s knjižnicama srednjodalmatinskih otoka, pokretanje tradicionalne manifestacije u suradnji s Ogrankom Matice hrvatske Split „Neka ča ne gre ča“ za promociju čakavice među školskom djecom...); natječaj za radove na čakavici i tiskanje zbornika;
- Projekti promocije Dalmatinske zagore i srednjodalmatinskih otoka;
- Pokretanje natječaja za najbolju kratku priču o Splitu i tiskanje knjige;
- Međusektorska suradnja na promociji književnosti i književnika te ilustratora;
- Intenzivna suradnja s nakladnicima i književnim udrugama na predstavljanju knjiga i organiziranju susreta s autorima (Festival svjetske književnosti, Mediteranski festival knjige, projekt „Naša mala knjižnica“ Ibis grafike, projekt „Pisci u Splitu“ Autorske kuće iz Zagreba...);
- Suradnja s fakultetima (s Odsjekom za hrvatski jezik i književnost FF u Splitu: radionice i predavanja iz područja suvremene dječje književnosti za studente predškolskog odgoja i učitelje; s Umjetničkom akademijom u Splitu i Odjelom za likovne umjetnosti...);
- Suradnja s drugim kulturnim ustanovama, školama i udrugama (Kazalište lutaka Split – „Mali Marulić“, Škola likovnih umjetnosti Split, HNK Split – „Marulićevi dani“, PlayDrama, Glazbena škola Josipa Hatzea Split...).

5. Kvalitetan razvoj knjižnice

Profesionalno jačanje djelatnika

MJERE

- Permanentno sudjelovanje i usavršavanje na stručnim skupovima i edukacijama Centra za stalno stručno usavršavanje (CSSU);
- Sudjelovanje na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini u savjetovanjima i projektima
- Redovito informiranje djelatnika o svim novostima vezanima uz struku;
- Aktivno uključivanje i suradnja s knjižničarskim i srodnim udrugama, hrvatskim i međunarodnim (HKD, DKST, HČD, IFLA, ILA...);
- Osnivanje tima stručnjaka za razvoj struke i apliciranje na EU fondove.

Komunikacijska strategija jačanja imidža knjižnice

MJERE

- Knjižnica se zbog snažnih promjena u informacijsko-komunikacijskim tehnologijama i snažne diversifikacije usluga vezanih uz knjigu i pismenost mora znatno osuvremeniti kako bi zadržala interes korisnika za svoje usluge, a to će moći ostvariti prateći sve nove trendove uz pomoć stručnjaka koji su ih sposobni pratiti i primijeniti;
- Izraditi strateški plan za definiranje komunikacijskih ciljeva za svaku ciljnu skupinu (dob, afiniteti...) u svrhu bolje vidljivosti, prepoznatljivosti i svjesnosti uloge knjižnice u društvu, te u konačnici i većeg korištenja njezine građe i usluga;
- Koristiti sve komunikacijske kanale za postizanje tih ciljeva: oglašavanje u prostorima knjižnice, kao i na adresama ciljanih skupina, PR medijska aktivnost, korištenje i osuvremenjivanje knjižničnih portala, online platformi i društvenih mreža, promidžbeni materijali (plakati, letci...);
- Istraživanje mogućnosti alternativnih načina financiranja određenih mjera: sponzorstvo, donacija, fundraising, crowdfunding platforme...;
- Obilježavanje datuma važnih za knjižnicu i njihovo snažno medijsko pokrivanje:
  - Obilježavanje 65 godina splitskih dječjih knjižnica (2020.),
  - Obilježavanje 70 godina GKMM-a (2021.),
  - Obilježavanje 50 godina Knjižnice Bol Plokite (2021)

- Obilježavanje Dana hrvatskih knjižnica (11. 11.).
- Osnivanje Kluba prijatelja knjižnice (na razini grada, županije i države) u svrhu povezivanja svih koji mogu pomoći u što uspješnijoj realizaciji planova i njezinu javnom zagovaranju;
- Redovito tematsko anketiranje i istraživanje potreba članova i potencijalnih korisnika te evaluacija programa i na osnovi njih izrada novih planova (u suradnji s Katedrom za sociologiju Filozofskog fakulteta u Splitu).

Umrežavanje i osnaživanje knjižnica u SDŽ, RH i na međunarodnoj razini

MJERE

- Čvršća suradnja s knjižnicama, s naglaskom na školske i narodne knjižnice, u gradu, županiji i na državnoj razini, kao i na međunarodnoj razini – sastanci s knjižničarima i ravnateljima i dogovori o zajedničkom javnom zagovaranju knjižnica, te funkcionalnije, ekonomičnije korištenje resursa;
- Projekti sestrinskih knjižnica, primjerice Mariborske knjižnice, aktivniji angažman oko Međunarodne knjižnice za mlade...;
- Jačanje i isticanje važnosti županijske matične djelatnosti (u suradnji s Ministarstvom kulture i Splitsko-dalmatinskom županijom);
- Povezivanje s drugim knjižnicama na zajedničkim programima i projektima (projekt „Jadran, more koje spaja“ – povezivanje narodnih knjižnica gradova na Jadranu – u Puli, Rijeci, Zadru, Šibeniku, Splitu i Dubrovniku – na temu njihove bogate i dinamične povijesti pisma, knjige i knjižnica, te širenje projekta na međunarodnu razinu i uključivanje u EU projekte).

Osiguravanje infrastrukture za kvalitetan razvoj knjižnice

MJERE

- Analiza i izrada novog plana širenja mreže knjižnica, u skladu s novim standardima za narodne knjižnice koji su u pripremi, i u ingerenciji Matične službe, Uprave knjižnice, Grada Splita, SDŽ i Ministarstva kulture RH;
- Osnivanje tima za razvoj i EU projekte;
- Istraživanje mogućnosti nabave bibliobusa preko natječaja Europskog socijalnog fonda za 2020. godinu na temu „Čitanjem do uključivog (inkluzivnijeg) društva“ u kojem Ministarstvo kulture traži model kako bi nabava bibliobusa bila prihvatljiva aktivnost i prihvatljiv trošak, a što je velik izazov i mogućnost za našu knjižnicu;
- Osiguravanje dovoljnog broja djelatnika za redovnu djelatnost, kao i stručnjaka za inovacije u radu (nedostatak tehničkog i stručnog osoblja: djelatnika u odjelu nabave i obrade, IT stručnjaka, marketinških stručnjaka, pomoćnog osoblja...);
- Nabava kombija ili sličnog vozila za distribuciju građe knjižnicama u mreži (marketinška akcija za sponzorstvo...);
- Osiguravanje boljih uvjeta rada ogranaka
- Mogućnost formiranja centralnog deponitnog spremišta;
- Nabava tehnoloških inovacija (inkubator 3D printanja, pametna ploča...);
- Posebnu pažnju treba posvetiti razvoju informatičkog sustava ZAKI;
- Redovito održavanje i razvoj softvera prema našim potrebama;
- Osvremenjivanje online kataloga, prilagođavanje prema dobi korisnika;
- Sudjelovanje u izradi anotacija, predmetnica i ključnih riječi zavičajne građe u ZAKI-ju.

12. Pokazatelji uspješnosti

<ul style="list-style-type: none">
• Broj članova
<ul style="list-style-type: none">
• Stanje fonda
<ul style="list-style-type: none">
• Korištenje građe
<ul style="list-style-type: none">
• Posjeti knjižnici
<ul style="list-style-type: none">
• Virtualni posjeti
<ul style="list-style-type: none">
• Informacijski upiti
<ul style="list-style-type: none">
• Prostor – širenje mreže
<ul style="list-style-type: none">
• Računalna oprema
<ul style="list-style-type: none">
• Broj događanja
<ul style="list-style-type: none">
• Posjećenost tečajeva, radionica
<ul style="list-style-type: none">
• Suradnja sa srodnim ustanovama
<ul style="list-style-type: none">
• Razvoj suvremenih usluga
<ul style="list-style-type: none">
• Elektronički sadržaji
<ul style="list-style-type: none">
- Udaljeno dostupni sadržaji
<ul style="list-style-type: none">
- Računalna oprema
<ul style="list-style-type: none">
- Inovativna događanja
<ul style="list-style-type: none">
- Permanentna edukacija djelatnika

13. Praćenje i evaluacija

Metode i tehnike za prikupljanje podataka i procesa evaluacije:

- Kvantitativni
interna i nacionalna statistika - usporedba stanja prema referentnim podacima iz službenih dokumenata, prema podacima drugih hrvatskih gradskih knjižnica...
- Kvalitativni
anketiranje korisnika
anketiranje javnosti (šire od korisnika, uključuje potencijalne korisnike)

14. Zaključak

Sukladno s općim ciljevima Knjižnice, kao i njezinom matičnom ulogom za Splitsko-dalmatinsku županiju, nastaviti ćemo s dobrim praksama u razvijanju i jačanju njezine funkcije informacijskog, obrazovnog, kulturnog i komunikacijskog multimedijalnog središta Splita i Splitsko-dalmatinske županije, a sve kako bi se građanima osigurao kvalitetan pristup znanju, informacijama i kulturnim sadržajima za potrebe odgoja i obrazovanja, stručnog i znanstvenog rada, cjeloživotnog učenja, informiranja i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena.

Osnovna briga posvećivat će se neometanom odvijanju osnovne djelatnosti – nabavi, čuvanju, zaštiti i davanju na korištenje tiskanih i elektroničkih medija, razvoju usluga Knjižnice vezanih uz promociju čitanja i pismenosti uopće, kulturnu, digitalnu i socijalnu inkluziju građana, s posebnim naglaskom na predškolsku i školsku populaciju, roditelje, građane treće životne dobi, kao i na one s posebnim potrebama (invalidi, osobe s teškoćama čitanja i disleksijom...). Posebna pozornost bit će usmjerena na korisnike i njihovo zadovoljstvo knjižničnim uslugama. Knjižnica će se i dalje razvijati kao mjesto susreta i razmjene ideja (u fizičkom ili digitalnom obliku), kao mjesto učenja, poticanja razvoja demokracije i podizanja nacionalne svijesti, a sve u svrhu dobrobiti pojedinca, ali i zajednice u cjelini.

Kao narodna knjižnica i informacijsko-kulturno središte zajednice, cilj nam je i dalje pokrivati svojim uslugama cijeli spektar društvenih i dobrih skupina korisnika i ostalih građana. Permanentno ćemo pratiti trendove u knjižničarskoj struci, tehnološke i informacijske standarde kako bismo što kvalitetnije ispunjavali svoju zadaću.

Kako bismo uspješno odgovorili na društvene, informacijske i tehnološke izazove, potreban je najveći mogući angažman kako interno (djelatnici GKMM), tako i eksternom suradnjom s ključnim partnerima na svim razinama: nacionalno - Vlada RH s Ministarstvom kulture, lokalno - Županija Splitsko-dalmatinska, posebno osnivač Grad Split, strukom srodne ustanove iz arhivsko-knjižničarsko-muzejske sfere i akademska zajednica, nevladinim sektorom - udrugama, pojedincima, ustanovama i dr.

Planiranje i razvoj kapitalnih projekata u 2020. – novi prostori i sadržaji (Knjižnica Mejaši, Knjižnica Grad, aplikacija na natječaj za EU projekt s perspektivom pokretanja županijske bibliobusne službe...) ali i svi izazovi prouzrokovani pandemijom korona virusa, potvrđuju potrebu i važnost ovog strateškog plana.